

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۸ جنوری ۲۰۲۳

یونس نگاه

جنگ طالبان با ترانه و شادی

آنچه امروز به نام شریعت و دساتیر «اصلاحی» امر به معروف و نهی از منکر بر مردم تحمیل می‌شود، جنگ تمام‌عیار با شادی و تبلیغ اندوه و محنت همچون سیقل روان و اخلاق است. با آن‌که حاملان این پیام، خود از کسب قدرت، جمع‌آوری مال و تصاحب نعمات مادی دوری نمی‌جویند، اما برای توده مردم اجتناب از شادی و آرامش را ثواب می‌دانند و رنج‌های استخوان‌شکن فقر و محرومیت از خدمات و امکانات رفاهی را آزمون الهی می‌خوانند. از همین رو شاید در شرایط امروز که اکثریت مردم به نان شب در مانده‌اند، سکوت و اندوه بر سراسر کشور سایه انداخته و زندگی در خیلی از عرصه‌ها دچار توقف شده است، طالبان احساس پیروزی می‌کنند و در مجالس و سخنرانی‌هایشان از مردم می‌خواهند تا از رحمت خداوندی و خدمات گروه طالب شکرگزار باشند.

از چشم آنان حذف شادی، جنبش و خلاقیت از زندگی مردم پیش‌رفت است و هرچه انسان در رنج باشد و از شادی و رفاه محروم گردد، بیشتر به یاد خدا می‌افتد و مؤمن‌تر می‌شود. بنیاد ریاست امر به معروف طالبان اعلام کرده است که شاعران نباید «مشابه ساز و سرود» شعر بسرایند؛ یعنی شعرها و ترانه‌ها نباید حس شادی را به شنونده و خواننده القاء کنند و یاد آهنگ‌ها و ترانه‌های رایج در محیط غیرطالبانی را به ذهن مردم زنده سازند. اما در عمل دیده شده است که اعمال این محدودیت‌ها حتا در درون طالبان مقدور نیست. ترانه‌های طالبان گواه ناکامی مبلغان آن گروه در جنگ با ترانه و آواز است. ترانه‌سرایان طالب بیشتر مواقع با کمپوز آهنگ‌های مشهور پشتو، فارسی، اردو و هندی آواز می‌خوانند و کمبود آلات موسیقی را با هم‌خوانی و کشیدن صداهای آهنگین پر می‌کنند. طالبان در جنگ روانی و تبلیغاتی، از این ترانه‌ها بسیار بهره گرفته‌اند و جوانان بسیاری را با ترانه‌های عاطفی و آهنگین به جنگ برده و به قتلگاه‌ها کشانده‌اند.

طالبان در جبهه‌های مختلف خلاف جریان طبیعی زندگی مردم ایستاده و با اکثریت ساکنان این سرزمین در تقابل قرار گرفته‌اند. این‌که بر مردم چه رنج‌هایی تحمیل می‌شود روشن است، ولی به یقین می‌توان گفت که در این رویارویی

پیروزی از آن طالبان نخواهد بود. هنر، ادبیات و شعر از زندگی مردم برای مدت طولانی حذف خواهند شد و جامعه حتماً به مسیر عادی برخواهد گشت. رویارویی با ادبیات و هنر، عمر حاکمیت این گروه را کوتاهتر می‌کند؛ چرا که زدودن شادی از زندگی آدم‌ها برای مدت طولانی ممکن نیست و هنر می‌تواند در تاریکترین روزها نیز راهی برای زنده ماندن پیدا کند. مقاومت در عرصه هنر، شعر و ادبیات همیشه علیه بدویت و تاریکاندیشی در جامعه ما وجود داشته و در حاکمیت طالبان نیز متوقف نشده است. کودکان، محصلان، زنان و دیگر اقشار جامعه مشغول تولید قصه، شعر، ترانه و تصویر علیه سیاهی تحمیل‌شده بر روزگار خود اند و با تنگ‌تر شدن شرایط این حرکت‌های خودجوش اعتراضی مردم نیز انسجام بیشتر خواهند گرفت. امید می‌رود چنین مقاومت‌های توده‌ئی گسترش یابد و ریشه‌دارتر گردد تا از یکسو تکیه‌گاه عاطفی برای مردم در این روزهای تاریک شود و انگیزه ایستادگی خلق کند و در عین حال با به چالش کشیدن تندروی و بدویت مسیر آزادی را کوتاهتر سازد.